

villingen. Idet jeg nu forelægger mig det Spørgsmaal om, hvorvidt de Grunde, som dels fra Mindretallets og dels fra Flertallets Side ere blevne fremsførte, ere overbevisende for mig, skal jeg først vende mig til det ærede Mindretal. Mindretallets Tankegang er jo den, at det vel ikke for Tiden vil give Bevillingen, men at det derimod vil have Sagen udskudt, indtil der har fundet en Prøvelse Sted fra Statsrevisionens Side. Dette kunde jo ganske vist begrundes paa flere Maader, og navnlig kunde man tænke anført de almindelige statsretlige Betragtninger, som Mange have gjort gjældende for, at dette netop er den rette Fremgangsmaade ved en Sag af denne Betsaffenhed, at Grundloven i saadanne Tilfælde, hvor der er afholdt Udgifter, som ikke vare bevilgede, eller hvor bevilgede Udgifter ere blevne overskredne, netop har tænkt sig, at saadanne Spørgsmaal skulle underkastes en Prøvelse af Statsrevisionen i Henhold til Grundlovens § 50, og at Sagen derefter skulde komme til Afstemning i Thingene. Dette er som sagt Noget, som Mange have villet paastaa, og som ogsaa har det for sig, at man derved opnaar, at Afgjørelsen kommer til at ligge hos Rigsdagen i dens Helhed, idet den Beslutning, der da kommer frem, blive et Resultat af begge Things overensstemmende Udtalelser, medens derimod Afgjørelsen af Sagen gjennem Tillægsbevillingsloven væsentligt kommer til at være afhængig af det enkelte Things Afstemning, dersom den falder ud i benægtende Retning. Men Faktum er jo dette, at man fra de første konstitutionelle Tider i Pragis har forstaaet Grundloven paa en noget anden Maade, idet man bestandig har ladet de Udgifter, hvortil der ikke har foreligget fornøden Bevilling paa Finantsloven, komme frem til Bevilling paa saakaldte Tillægsbevillingslove eller, som de rettere burde hedde, Efterbevillingslove. Der kunde jo ganske vist tænkes en anden Grund til at gaa den Vej, som Mindretallet er gaaet, nemlig den, at det laa sikkert for, at det paa det nuværende Standpunkt var umuligt at komme til en sikker Formening om, hvorvidt den Overskridelse, som har fundet Sted, har været nødvendig, idet man f. Ex. ikke havde til sin og ikke for Tiden kunde faae til sin Naadighed de Dokumenter, som i saa Henseende maatte foreligge, eller at man i det Hele taget ikke kunde komme i Besiddelse af de fornødne Oplysninger. Dette er nu ganske vist — skjøndt paa en mere svag Maade — kommet frem i Mindretallets Udtalelser idag; men det er ikke den Grund, som er anført i Betænkningen, og som ogsaa af den ærede Ordfører for Mindretallet igaar blev holdt frem som den afgjørende Grund for at gaa den Vej, som Mindretallet er gaaet. Det er en ganske anden Grund, som er givet, den nemlig at man ikke kan forsvare allerede nu at indstille Bevillingen „saa meget mere som Ministeren har undladt i forrige Session at oplyse Rigsdagen om, at betydelige Overskridelser vare forestaaende, og i

denne Anledning at henvende sig til Rigsdagen.“ Jeg maa tilstaa, at det er mig umuligt at indse, at dette kan være en Grund til at udskyde Sagen. Jeg kan tænke mig, at dette kan ansføres som en Grund til at negte Bevillingen, men at det kan ansføres som en Grund til at udskyde Sagen, det kan jeg ikke forstaa. Den eneste Forklaring, som jeg kan tænke mig heraf, skulde være den, at man vilde sige, at da Ministeren havde vist den Mangel paa Opmærksomhed mod Thinget ikke at henvende sig til det og gjøre det denne Meddelelse, saa skulde han til Straf have dette Damoslessværde hængende over sit Hoved eller have denne pinlige Sag hængende over sig endnu i nogle Aar, indtil Statsrevisionen havde afgivet sin Betænkning. Om dette nu er Mindretallets Mening, det veed jeg ikke, men jeg vil i alt Fald ikke kunne slutte mig til denne Betragtning. Spørger jeg dernæst om, hvorvidt den af Mindretallet anførte Betragtning i og for sig er rigtig, og om den — saaledes som navnlig Flertallet har ment — bør lede til at negte Bevillingen, saa maa jeg i den Henseende gjøre flere Bemærkninger. Flertallets Raisonnement gaar ud paa, at Hovedsagen er, at man har fornærmet Bevillingsmyndigheden. Ministeren har ikke alene ikke henvendt sig til Rigsdagen om Bevillingen, men han har endogsaa holdt Overskridelsen skjult for Thinget; han har dels svaret undvigende og dels slet ikke svaret, og da dette er et Vidnesbyrd om Mangel paa Hensyn til Repræsentationen, har man derfor ment, at man, selv bortset fra ethvert Realitetshensyn, maatte anse det for sin Pligt at gjøre Indstilling til Thinget om at forkaeste Bevillingen. Jeg maa sige, at det Spørgsmaal nu om, hvorvidt Ministeren burde have gjort Thinget en Meddelelse om, at Overskridelser vare sandsynlige eller endog visse, synes mig kunde aldrig være et Retssynspunkt, som egner sig til at fremdrages her, hvor man skal træffe en Afgjørelse, som kan blive af meget stor retlig Betydning. Jeg kan vel forstaa, at man kan sige og hævde den Sætning, at, forsaavidt der havde været Mulighed for at forelægge Thinget et Forslag til Bevilling, saa maatte det være afgjørende, at noget Saadant ikke var slet; men det, at man ikke har gjort Meddelelse, det forekommer mig ikke at være noget Afgjørende til at negte Bevillingen eller være Noget, som man kan opstille som retlig afgjørende Synspunkt. Man kan holde skarpt frem den Sætning i Grundloven, at ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjemmel paa Finantsloven; men at stille Sagen saaledes, at ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjemmel paa Finantsloven, medmindre i alt Fald vedkommende Minister giver Thinget en Meddelelse om, at han vil afholde den, forekommer mig at være en besynderlig Maade at tage Sagen paa. Selve det Spørgsmaal, hvorvidt Overskridelser overhovedet nogensinde kunne være tilladelige paa en Tid, da